

ΠΟΛΥΤΡΟΠΗ ΑΡΜΟΝΙΑ
Γ' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ: 29/04/22
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΔΥΟ (2)
ΛΥΣΕΙΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΘΕΜΑ Α

Α. Η καταληκτική πρόταση είναι η κορυφαία έκφραση λυρισμού αλλά και ρεαλισμού. Το ζώο μέσα στα κλειδωμένα του δόντια (είναι κλειδωμένα γιατί «θάνατος τα έκλεισε για πάντα») κρατούσε ακόμη μια τούφα κίτρινες μαργαρίτες, απομεινάρια της απόλαυσης και της πανδαισίας των αισθήσεων, σημάδι ότι ο θάνατος τα βρήκε ανυποψίαστα την ώρα που γεύονταν τη ζωή (αντίθεση). Οι μαργαρίτες που κόπηκαν είναι σύμβολο χαράς και ζωής είναι όμως ματωμένες (αντίθεση). Το αίμα που τις πότισε συμβολίζει το θάνατο που ήρθε απρόσμενα ίσως όμως και τη ζωή που διεκδικεί τη θέση της μέσα στη χειρότερη φρίκη.

ΘΕΜΑ Β

Β1. Το αντιπολεμικό μήνυμα του αφηγήματος αποδίδεται με τη χρήση των αντιθέσεων αλλά και των ηχητικών και οπτικών εικόνων. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αντίθεσης είναι η σκηνή με τα γαϊδούρια τα οποία φαίνεται να απολαμβάνουν την ξεκούραση, το φαγητό και τον έρωτα στην 4η παράγραφο του κειμένου, σκηνή η οποία έρχεται σε αντίθεση με τις επόμενες, όπου κυριαρχεί ο θάνατος και η καταστροφή. Εικόνες από την άλλη εντοπίζονται κυρίως στην 3η και στην 7η παράγραφο του αφηγήματος. Πιο συγκεκριμένα, στην 3η παράγραφο η εικόνα της κακομεταχείρισης των ζώων και των αντιδράσεών τους: «Τους αρπούσε το βίντσι ... και το πεσί τους ρυτίδιαζε απ' τη φρίκη» και στην 7^η παράγραφο η συγκλονιστική και σοκαριστική εικόνα της σφαγής: «Ψοφούσαν κι ανεστέναζαν σαν άνθρωποι... σερνόντανε με τσακισμένα πόδια». Και στις δύο περιπτώσεις τονίζεται η ταλαιπωρία, ο πόνος και η οδύνη των ζώων και μέσα από αυτά η φρίκη του πολέμου. Προκαλούνται συναισθήματα συμπόνιας για τα αθώα θύματα κι απέχθειας για τους αυτουργούς και προσδίδουν ρεαλισμό. (Μπορεί να υπάρξουν και άλλες απαντήσεις, επίσης αποδεκτές: η νατουραλιστική/ρεαλιστική φωτογραφική περιγραφή, η τελευταία εικόνα, που λειτουργεί και ως σύμβολο).

Β2. Ο αφηγητής είναι δραματοποιημένος, ομοδιηγητικός, αφού συμμετέχει στα γεγονότα. Κατά την αφήγηση παραμένει διακριτικά στο περιθώριο. Η παρουσία του γίνεται αντιληπτή μέσα από τις αντωνυμίες («Μεραρχία μας, μαζί μας») και τα ρήματα σε α' ενικό πρόσωπο. («θαρρώ, στοχάζομαι»).

Η αφήγηση έχει εσωτερική εστίαση και είναι γραμμική κι εξελίσσεται ομαλά, γιατί τα γεγονότα παρουσιάζονται με τη σειρά με την οποία διαδραματίστηκαν.

ΘΕΜΑ Γ

Το απόσπασμα του Στρ. Μυριβήλη παρουσιάζει ομοιότητες ως προς το θέμα με τον πίνακα «Γκερνίκα» του Πικάσο. Είναι φανερό πως το κοινό θέμα δεν είναι άλλο από τον πόλεμο που σκορπίζει τον θάνατο. Ο στόχος και των δύο έργων επίσης ταυτίζεται και αφορά την ευαισθητοποίηση του κοινού στις ολέθριες συνέπειες του πολέμου όπως επίσης ταύτιση υπάρχει και στα αντιπολεμικά μηνύματα που και τα δύο έργα εκπέμπουν. Ομοιότητες εντοπίζονται και στις εικόνες που προβάλλουν. Για παράδειγμα, οι αποσπασματικές εικόνες του πίνακα θυμίζουν τη γρήγορη εναλλαγή των εικόνων στην 7η παράγραφο, στις οποίες αποτυπώνεται η φρίκη, ο πόνος, η καταστροφή.

Σχετικά με τις διαφορές των δύο έργων, στον πίνακα του Πικάσο η καταστροφή είναι γενικευμένη, σε ζώα και ανθρώπους και όχι μόνο σε ζώα, όπως στο απόσπασμα από τη «Ζωή εν τάφω». Ακόμα, στον πίνακα δεν υπάρχει χαρά, μόνο οδύνη ενώ στο απόσπασμα υπάρχει μία σκηνή με τα γαϊδούρια να απολαμβάνουν τη χαρά της ζωής. Τέλος, στο κείμενο του Στρ. Μυριβήλη ο αφηγημένος χρόνος διαρκεί περισσότερο από τη στιγμή που αποτυπώνει ο πίνακας του Πικάσο.

